

Podvázanie pri písomke je vážnym porušením Študijného poriadku FMFI UK, ktoré môže viesť k vylúčeniu zo štúdia. Nerobte hlúposti. Počas písomky je zakázané používať mobilné telefóny a iné elektronické zariadenia. Veľa zdaru!

Písomka z Lineárnej Algebry II., 30. marec 2022

1. (4 body) Majme maticu A :

$$A = \begin{bmatrix} 0 & -1 & -1 & -1 \\ -1 & 2 & -1 & 1 \\ -1 & -1 & 2 & 1 \\ -1 & 1 & 1 & 0 \end{bmatrix}.$$

- Nájdite jej charakteristický polynóm a vlastné hodnoty.
- Dajú sa pre A nájsť vlastné vektory, ktoré budú ortonormálne? Ak áno, nájdite ich a vysvetlite ako to súvisí s nejakou jej špeciálnou vlastnosťou.
- Nájdite diagonalizáciu $A = S\Lambda S^{-1}$.

2. (5 bodov) Uvažujme funkciu reálnej premennej

$$f(x) = \frac{1}{x^2 - x + 1}.$$

Pomocou metód lineárnej algebry nájdite rozvoj funkcie f do mocninového radu, t.j. nájdite postupnosť $\{a_n\}_{n=0}^{\infty}$ tak, aby pre dostatočne malé x platilo

$$\frac{1}{x^2 - x + 1} = \sum_{n=0}^{\infty} a_n x^n = a_0 + a_1 x + a_2 x^2 + \dots + a_n x^n + \dots$$

Nájdite diferenčnú rovnicu, ktorú musia spĺňať členy postupnosti $\{a_n\}_{n=0}^{\infty}$, nájdite počiatočné podmienky, ktoré musia spĺňať členy a_0 a a_1 . Nájdite riešenie príslušnej diferenčnej rovnice, t.j. explicitný tvar pre člen a_n . Riešenie nech obsahuje iba reálne funkcie v premennej n .

3. (5 bodov) Uvažujme blokovú maticu $M \in M_{m+n, m+n}(\mathbb{C})$ v tvare

$$M = \left(\begin{array}{c|c} A_{m \times m} & B_{m \times n} \\ \hline 0_{n \times m} & C_{n \times n} \end{array} \right).$$

- Ukážte, že λ je vlastná hodnota matice M práve vtedy, keď λ je vlastná hodnota matice A alebo matice C .
- Nájdite podmienky, ktoré musia spĺňať vektory $x \in \mathbb{C}^m$ a $y \in \mathbb{C}^n$, aby vektor $\begin{pmatrix} x \\ y \end{pmatrix} \in \mathbb{C}^{m+n}$ bol vlastný vektor matice M .
- Ukážte, že ak M je diagonalizovateľná, potom sú diagonalizovateľné aj matice A a C . Platí aj opačná implikácia? Dokážte alebo nájdite protipríklad.

4. (6 bodov) (pravda/nepravda) So zdôvodnením, resp. príkladom alebo protipríkladom.

- Súčet dvoch diagonalizovateľných matíc je diagonalizovateľná matica.
- Každý vlastný vektor matice A prislúchajúci nenulovej vlastnej hodnote patrí do $\mathcal{S}(A)$.
- Ak je horná trojuholníková matica diagonalizovateľná, tak je diagonálna.
- Vlastné hodnoty projekčnej matice sú nezáporné.